

2023 YILI LAİKLİK İHLALLERİ RAPORU DEĞERLENDİRMESİ

Bir yıllık sürede yapılanları derlemeye çalıştığımız raporumuzun girişinde de belirtildiği gibi karşı devrim sürecinin 2023 yılıyla birlikte daha da hızlanmış olduğu açıktır. Yeni kurulan rejimle uyumlu bir biçimde dönüştürülen yargı ve devlet kademelerini işgal eden kadroların laiklik ve Cumhuriyet karşıtı nitelikleri, tarikat ve cemaatlerin mali güçleri ile birlikte gerek devlet kademelerdeki ve siyasetteki gücü, gerekse toplumsal yaşamdaki etkisi 2024 yılında bu karanlık tablo karşısında laiklik mücadelesinin güçlendirilerek büyütülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Eğitimde uzun süredir devam eden gerici müdahaleler 2023 yılıyla birlikte hızlanmıştır. Yusuf Tekin'in Milli Eğitim Bakanlığı makamına getirilmesi ne herhangi bir isim tercihidir ne de bu şahıs kendinden menkuldür. Bu görevlendirmenin Türkiye'nin gelecek kuşaklarını teslim alma ve "Yeni Türkiye" adıyla gerici rejimi tahkim etme hamlesi olduğu, Tekin'in de bu operasyonun önemli bir unsuru olduğu görülmelidir. Dolayısıyla, ÇEDES, yeni müfredat, tarikat ve cemaat uzantılarıyla yapılan protokollerin Tekin'in hiç de tesadüf ve hamaset olmayan "Maddi altyapısı büyük oranda tamamlanmış bir zemine oturacak olan yeni eğitim öğretim sistematiği, 'Türkiye Yüzyılı' idealinin gerçekleşmesi için en önemli unsur olacak. Kendi modelimizi üretmenin vakti olduğuna" inandığını ifade ettiği sözler bağlamına oturmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığının yanı sıra Aile ve Sosyal Hizmetler, Gençlik ve Spor, Adalet ve İçişleri Bakanlıkları laikliğin toplumsal alanda ve algıda tasfiyesinde önemli rollere sahiptir.

Toplumun gericilikle kuşatılarak teslim alınmasında büyük bir rol biçilen ve adeta rejimin Şeyhülislamlık makamına dönüştürülen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2023 yılında 36,4 milyar TL olan bütçesi, TBMM'ye sunulan 2024 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'ne göre, 2024 yılında yüzde 151'lik artış ile 91,8 milyar TL'ye ulaşacaktır. 2023 yılının ortasına gelmeden 36,4 milyar TL'lik bütçesini bitiren ve Ağustos ayında 15 milyar TL ek bütçe tahsis edilen DİB, yeni rejimin toplumsal alanda tahkim edilmesindeki en önemli ideolojik aygıttır.

Siyasal iktidar ve onun kurumlarınca büyük güce kavuşturulan tarikat ve cemaatler ile uzantıları olan vakıf ve dernekler 2023 yılında gerek bakanlıklarla imzalanan protokoller gerekse aktarılan mali kaynaklar ve siyasette elde ettikleri ayrıcalıklarla daha da güç kazanarak faaliyetlerini hızlandırdılar. Bu karanlık yapıların bünyesinde yaşanan şiddet, istismar ve ölüm vakalarının münferit olmadığı, aksine, topluma dayattıkları yaşam biçiminin parçası olduğu ise açıktır.

Mayıs 2023 sonrası oluşan TBMM'nin muhalefeti ve iktidarıyla Cumhuriyet tarihinin en gerici meclis bileşimi olduğunu tespit etmek gerekir.

AKP'nin içerisinde çıktığı, AKP'nin içinden çıkan İslamcı partiler ve MHP'nin içinden çıkanlarla azımsanmayacak bir toplama tekabül eden "muhalefet" kanadında laiklik ve Cumhuriyet'le çatışmalı başka bileşimler olduğu da göz ardı edilmemelidir. İktidar kanadı AKP ve MHP'nin yanı sıra dinci terör örgütü Hizbullah uzantısı HÜDAPAR ve Milli Görüş'ün bir diğer kolu olan Yeniden Refah Partisi (YRP) ile çeşitlenirken ortaya çıkan tablo TBMM'de hem iktidar hem de muhalefeti kapsayan İslamcılıktır.

Anayasayı ilga eden, yasaları hiçe sayan siyasal iktidar oturtmaya çalıştığı rejimde ayağına dolanan pürüzleri bertaraf etmek istemektedir. Topluma dayattığı "yeni Anayasa" tartışmasının temelinde yatan budur. Muhalefet kanadının önemli bir bölümünde de olumlu sinyallerle karşılanan bu tartışma, HÜDAPAR'ın seçim bildirgesindeki Anayasaya aykırı olan "vesayetden ve ideolojiden arınmış, toplumun inanç değerleriyle örtüşen sivil bir anayasanın hazırlanması için çalışılacağı" hedefiyle adeta taçlandırılmaktadır. Dolayısıyla seçimler öncesinde başlayan, ancak sonrasında gündeme daha fazla getirilen "yeni Anayasa" tartışmalarındaki en önemli hedefin Cumhuriyet ve laikliğin tamamen tasfiyesi olduğu açıktır.

Medeni Yasa'yı dönüştürerek şer'i kuralları uygulayacak bir düzenleme siyasal iktidar ve çevresi için bu bakımdan da kritiktir. YRP'nin Ekim ayında TBMM'de Türk Medeni Kanunu'na dönük olarak talep ettiği değişiklik Adalet Bakanlığının 4-5 Ocak 2024'te yaptığı Türk Medeni Kanun Çalıştayı ile bütünlük içerisinde ve laik hukukun temelini ortadan kaldırmayı hedeflemektedir.

Yurttaş tebaa ile ikame ederek insan aklını esir almayı, dayattıkları dogmalara hapsederek tarikat-cemaat-aşiret-mafya çeteleri etrafında öbekleşmiş biat eden ümmet yaratmayı hedefledikleri açıktır. 2024 itibarıyla dozunu arttırdıkları Osmanlı güzellemeleri ve hilafet çağrıları da münferit değil, bütünlüklü ve organizedir. Ancak, bilinmelidir ki, insan aklının özgürleşmesinin ve toplumun hayatı dönüştürme, değiştirme iradesinin temeli laikliktir. Laikliğin tasfiye edilmesi, geleceğimiz olan çocukların ve tüm yurttaşların zihnini ve düşünme yetisini şeyhlere, şihlara, kendinden menkul muktedirlere teslim etmesi, yüzlerce yıl öncesinin karanlığına hapsedilmesi demektir.

Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda, laiklik mücadelesinin bütünlüğü ve gücü büyük önem taşımaktadır. Yoksullukla çaresiz bırakılan toplum, gericiyle teslim alınmak istenmektedir. Ancak, ülkemizin ilerici birikimi bu saldırıyı dirençle püskürtecek, eşit ve özgür bir geleceği laiklik temelinde kuracak iradeye sahiptir.

Laiklik Meclisi İzleme Merkezi, 8 Ocak 2024